

P r i k a z i i o s v r t i

POVIJESNA VRELA O LITURGIJSKOM ŠTOVANJU BL. AUGUSTINA KAŽOTIĆA U TROGIRSKOJ KATEDRALI I BISKUPIJI OD GODINE 1603. DO 1830.

Slavko Kovačić, *Povijesna vrela o liturgijskom štovanju bl. Augustina Kažotića u trogirskoj katedrali i biskupiji od godine 1603. do 1830. / Fontes historici de cultu liturgico beati Augustini Casotti in cathedrali ac dioecesi traguriensi inde ab anno MDCIII usque ad annum MDCCCXXX*, Centar za epigrafička, paleografska i povijesno-teološka istraživanja „Don Frane Bulić”, Split 2021., 196 str.

Djelo je monografija povijesno-arhivističke naravi. Sastavljeno je od četiri dijela: prvi dio je povijesno-sintetski (str. 13-52), drugi je dokumentarni (55-88), treći donosi slikovne priloge (str. 91-115), a četvrti Dodatke (str. 119-187). Djelo otvaraju Riječ urednika (str. 5-7) i Predgovor autora (str. 9-11), na hrvatskom i talijanskom jeziku, a zaključuje Bibliografija.

Prvi od navedenih dijelova, naslovljen *O liturgijskom štovanju bl. Augustina Kažotića u Trogirskoj katedrali i u bivšoj Trogirskoj biskupiji*, je dvojezičan, na hrvatskom i talijanskom jeziku, podijeljen na osam poglavlja; u drugome dijelu, pod naslovom *Povijesna vrela o štovanju bl. Augustina Kažotića u Trogirskoj katedrali i biskupiji od god. 1603. do 1830.*, doneseni su dvojezični regesti, na hrvatskom i latinskom: na latinskom njih 29, na talijanskom njih 16. Ovom glavnom korpusu knjige pridružen je i treći dio, sa slikovnim priložima, koji pomaže boljem razumijevanje svega što donose prethodna dva dijela knjige. Na koncu su i četiri dodatka: prva tri, istaknut će autor u svom Predgovoru, „nisu obuhvaćena naslovom, stoga što se ne odnose na liturgijsko štovanje Bl. Augustina u trogirskoj katedrali i na području bivše Trogirske biskupije nego općenito u južnim hrvatskim krajevima, napose na području sadašnje Splitsko-makarske nadbiskupije, kojoj od g. 1830. pripada grad Trogir i jugozapadni dio bivše Trogirske biskupije. Razlog je tomu što im je sadržaj takav da može poslužiti kao zgodna u vrlo korisna nadopuna glavnoj temi” (str. 11). Četvrti pak dodatak donosi ilustracije koje se odnose na dokumentaciju donesenu u ona tri prethodna. Tu

je, na koncu, i Bibliografija s pregledom neobjavljenih i objavljenih vrela te literaturom – knjigama i člancima.

Ova knjiga jedinstvena je sinteza spoznaja o štovanju bl. Augustina Kažotića, s uvjerljivim vrelima koja ju potkrepljuju. Riječ je o historiografsko-hagiografskom djelu kakva o bl. Augustinu Kažotiću nemamo (a nemamo ga ni za neke druge naše blaženika i svece u ovakvom ili sličnom obliku). Ono je rezultat strpljiva autorova rada koje se i ovdje odlikuje njegovim temeljitim pristupom i uvjerljivim interpretacijama snažnog utemeljenja u vrelima. U cjelinu ono svjedoči da je po srijedi u svakom smislu relevantno znanstveno djelo koje nam je itekako potrebno. A potrebno nam je na poseban način u postupku za proglašenje svetim bl. Augustina Kažotića, kojemu je naš autor kao član „Posebnoga biskupijskog odbora stručnjaka za povijesna i arhivistička pitanja” (*Speciale commissione di Periti in materie Storiche ed Archivistiche*) ovim djelom itekako odgovorio i dao mu svoj vlastiti dragocjeni doprinos.

Svojim bogatim sadržajem ova knjiga očituje dosljednu primjenu historiografske znanstvene metode. Očituje također ne samo snažnu historiografsku intuitivnost nego, istodobno, i stalozenu trezvenost i objektivnu odmjerjenost u vrednovanju povijesnih vrela, što izvodima i zaključcima daje dodatnu potkrjepu i uvjerljivost. Ona nedvojbeno predstavlja izvoran i izvanredno vrijedan doprinos poznavanju liturgijskog štovanja bl. Augustina Kažotića u trogirskoj katedrali i Biskupiji od početka 17. stoljeća pa sve do prvih desetljeća 19. stoljeća, te je zacijelo i vrijedan doprinos hrvatskoj crkvenoj povijesti općenito, napose pak onoj koja se bavi povijesnim, hagiografskim, povijesno-liturgijskim i liturgijskim temama. Ta se povijest na najbolji način upoznađe i shvaća kroz život i djelovanje svetaca te vjerničkih osjećaja, kojima su oni kroz povijest čašćeni. A baš se to u „slučaju” bl. Augustina Kažotića jasno i uvjerljivo iščitava na stranicama ove knjige.

Zbog svega navedenog ovo nam je djelo više nego dobro došlo i veoma potrebno. Ono nam svojim sadržajem i svojom strukturom iznova otkriva, u velikoj pak mjeri iznova i osvježava svetačku osobu bl. Augustina Kažotića i njegovo liturgijsko čašćenje u našem narodu, pridonoseći na taj način da se ono učvrsti i promovira na razini opće Crkve. Nedvojbeno je da će ova knjiga, prva u nizu *Vrela i prinosi za povijest biskupija Splitske metropolije* Centra za epigrafičku, paleografska i povijesno-teološka istraživanja „Don Frane Bulić” mnogima i s raznih područja biti vrlo korisnim i zanimljivim štivom.

Marko Trogrlić